

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.4.13.
COM(2011) 216 végleges

2011/0094 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

az alkalmazandó fordítási szabályok tekintetében az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról

{COM(2011) 215 végleges}
{SEC(2011) 482 végleges}
{SEC(2011) 483 végleges}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. A javaslat háttere

Az Európai Unióban (EU) a szabadalmi oltalmat jelenleg a tagállamok nemzeti szabadalmakat biztosító nemzeti szabadalmi hivatalain vagy az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) keretében az Európai Szabadalmi Hivatalon (EPO) keresztül lehet megszerezni¹. Európai szabadalom megadását követően mindazonáltal azt hitelesíteni kell mindazon tagállamokban, amelyekben oltalmat kívánnak biztosítani az adott szabadalomnak. Egy európai szabadalomnak egy adott tagállam területén történő hitelesítése érdekében a nemzeti törvények előírhatják többek között azt is, hogy a szabadalom jogosultja nyújtsa be az európai szabadalomnak az adott tagállam hivatalos nyelvén készült fordítását². A jelenlegi szabadalmi rendszer az EU-ban – különösen a fordítási követelmények tekintetében – nagyon költséges és meglehetősen komplex. Egy átlagos európai szabadalom hitelesítésének teljes költsége eléri a 12 500 EUR-t abban az esetben, ha azt csak 13 tagállamban hitelesítik, de ha az EU egész területén hitelesítik, akkor a 32 000 EUR-t is meghaladja. Becslések szerint a hitelesítés tényleges költsége uniós szinten eléri az évi 193 millió EUR összeget.

Mind az Európa 2020 stratégia³, mind az egységes piaci intézkedéscsomag⁴ prioritásként határozza meg a tudáson és innováción alapuló gazdaság megteremtését. Mindkét kezdeményezés a vállalkozások innovációs tevékenysége keretfeltételeinek javítását tűzi ki célul az uniós tagállamokon belüli egységes szabadalmi oltalom létrehozása és a szabadalmakra vonatkozó egységes európai bírósági eljárás rendszer megteremtése révén.

Annak ellenére, hogy széles körben felismerték, hogy egységes szabadalmi oltalom hiányában az európai vállalkozások versenyhátrányba kerülnek, az Unió mindeddig képtelen volt az egységes szabadalmi oltalom megvalósítására. A Bizottság először 2000 augusztusában tett javaslatot a közösségi szabadalomról szóló tanácsi rendeletre⁵. 2002-ben az Európai Parlament jogalkotási állásfoglalást fogadott el⁶. Bár a Tanács 2003-ban elfogadott egy közös politikai megközelítést⁷, nem sikerült végleges megállapodásra jutni. A javaslatról szóló egyeztetéseket újrakezdték a Tanácsban, miután a Bizottság 2007 áprilisában elfogadta „Az európai szabadalmi rendszer fejlesztése” című közleményt⁸. A közleményben megerősítették a szándékot az egységes közösségi szabadalom létrehozására.

¹ <http://www.epo.org>

² A hitelesítési követelmények által okozott költségek csökkentése érdekében 2000-ben az Európai Szabadalmi Egyezmény szerződő államai elfogadták az ún. „londoni egyezményt” (Megállapodás az Európai Szabadalmi Egyezmény 65. cikkének alkalmazásáról, Az Európai Szabadalmi Hivatal Hivatalos Lapja 2001, 550. o.), amely jelenleg tizenegy uniós tagállamban hatályos, és a fordítási terhek csökkenését eredményezi.

³ COM(2010) 2020.

⁴ COM(2010) 608 végleges/2.

⁵ COM(2000) 412.

⁶ Az Európai Parlament jogalkotási állásfoglalása a közösségi szabadalomról szóló tanácsi rendeletjavaslatról (COM(2000) 412 - C5-0461/2000 - 2000/0177(CNS)), HL C 127E., 2003.5.29., 519–526. o.

⁷ 7159/03. sz. tanácsi dokumentum.

⁸ COM(2007) 165.

A Lisszaboni Szerződés konkrétabb jogalapot vezetett be az európai szellemi tulajdon-jogok kialakításához. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 118. cikkének (1) bekezdése értelmében az európai szellemi tulajdonjogok kialakítására irányuló intézkedéseket az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak kell meghatározni rendes jogalkotási eljárás keretében. Az EUMSZ 118. cikkének (2) bekezdése ugyanakkor konkrét jogalapot határoz meg az európai szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos nyelvi szabályokra vonatkozóan, amely szabályokat a Tanácsnak különleges jogalkotási eljárással kell meghatározni az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően meghozott egyhangú határozattal. Az egységes uniós szabadalmi rendszerrel kapcsolatos fordítási szabályokat tehát külön rendeletben kell meghatározni.

2009 decemberében a Tanács elfogadta „A továbbfejlesztett európai szabadalmi rendszerrel”⁹ kapcsolatos következtetéseket és az uniós szabadalomról szóló rendeletjavaslattal kapcsolatos általános megközelítést¹⁰. A jogalapban bekövetkezett fenti változások miatt ugyanakkor a fordítási szabályokra ezek a dokumentumok nem tértek ki.

A Bizottság 2010. június 30-án elfogadta az európai uniós szabadalom fordítási szabályairól szóló tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatot¹¹. A javaslatához hatásvizsgálati jelentést¹² is mellékeltek, amely a fordítási szabályokkal kapcsolatos különféle lehetőségeket elemzi. A Tanács elnöksége által tett jelentős erőfeszítések dacára a Versenyképességi Tanács 2010. november 10-i ülésén jegyzőkönyvbe foglalták, hogy a fordítási szabályokat illetően nem született egyhangú megállapodás¹³. A Versenyképességi Tanács 2010. december 10-i ülésén¹⁴ megerősítést nyert, hogy leküzdhetetlen nehézségek állnak fenn, amelyek jelenleg és a belátható jövőben egyaránt lehetetlenné teszik az egyhangú döntést igénylő határozathozatalt. Ezért a javasolt rendeletek azon célkitűzései, hogy a Szerződések vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásával az egész Európai Unióra érvényes egységes szabadalmi oltalmat hozzanak létre, belátható időn belül nem valósíthatók meg.

A Bizottság tizenkét tagállam (Dánia, Németország, Észtország, Franciaország, Litvánia, Luxemburg, Hollandia, Lengyelország, Szlovénia, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság) kérésére javaslatot¹⁵ nyújtott be a Tanácshoz, hogy az adjon felhatalmazást megerősített együttműködésre az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén. Kérésében valamennyi tagállam jelezte, hogy a Bizottságnak a megerősített együttműködés területére vonatkozó jogalkotási javaslataihoz a Tanácsban nemrég lefolytatott tárgyalásokat kell alapul vennie. A javaslat elfogadását követően Belgium, Bulgária, a Cseh Köztársaság, Írország, Görögország, Ciprus, Lettország, Magyarország, Málta, Ausztria, Portugália, Románia és Szlovákia is kérte felvételét az együttműködésbe. A felhatalmazást adó határozatot a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően 2011. március 10-én fogadta el. Ez a rendelet az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén a 2011/167/EU

⁹ 17229/09. sz. tanácsi dokumentum.

¹⁰ 16113/09 Add 1. sz. tanácsi dokumentum. A terminológia a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése miatt módosult („közösségi”-ről „uniós” szabadalomra).

¹¹ COM(2010) 350.

¹² SEC(2010) 796.

¹³ A Versenyképességi (Belső Piaci, Ipari, Kutatási és Úrpolitikai) Tanács rendkívüli üléséről kiadott sajtóközlemény, 16041/10, 2010.11.10.

¹⁴ Lásd a 17668/10. sz. sajtóközleményt.

¹⁵ COM(2010) 790.

tanácsi határozatban¹⁶ foglalt felhatalmazásnak megfelelően megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtási rendelete.

1.2. Jogi megközelítés

Ez a javaslat, szemben a Bizottság 2000. évi javaslatával, az európai szabadalmak meglévő rendszerére épít, a részt vevő tagállamok területén egységes joghatást biztosítva a megadott európai szabadalmaknak. Az egységes szabadalmi oltalom választható jellegű lesz, és annak bevezetése nem szünteti meg a nemzeti és európai szabadalmakat. Az Európai Szabadalmi Hivatal által megadott európai szabadalmak tulajdonosai az európai szabadalom megadásáról szóló értesítés meghirdetését követő egy hónapon belül kérelmezhetik az EPO-tól az egységes joghatás bejegyzését. Az egységes joghatás a bejegyzést követően egységes oltalmat biztosít, és azonos hatállyal rendelkezik valamennyi részt vevő tagállam területén. Egységes joghatással bíró európai szabadalom csak e teljes területek vonatkozásában adható meg, vihető át, vonható vissza, vagy vesztheti hatályát. A részt vevő tagállamok az EPO-t bízzák meg az egységes joghatással bíró európai szabadalmakkal kapcsolatos adminisztrációs feladatokkal.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK

2006 januárjában a Bizottság széles körű konzultációt kezdeményezett Európában a jövőbeli szabadalmi politikáról¹⁷. Több mint 2500 válasz érkezett különféle érdekelt felektől, többek között vállalkozásoktól a gazdaság minden ágazatából, vállalkozói és kkv-szövetségektől, szabadalmi ügyvédektől, hatóságoktól és tudósoktól. A válaszadók olyan európai szabadalmi rendszer iránti igényt jeleztek, amely ösztönzi az innovációt, biztosítja a tudományos ismeretek elterjedését, megkönnyíti a technológiatranszfert, minden piaci szereplő számára hozzáférhető és jogbiztonságot nyújt. A válaszok egyértelműen jelezték az érintettek csalódottságát a közösségi szabadalommal kapcsolatban elért csekély eredmények miatt. Csaknem valamennyi válaszadó (a szabadalmi rendszer használói) elutasította a Tanács 2003-as közös politikai megközelítésében tárgyalt fordítási szabályokat, amelyek értelmében a szabadalom jogosultjának az EU összes hivatalos nyelvén rendelkezésre kellene bocsátania a kérelmek (joghatással bíró) fordítását.

Az érdekelteltek általában támogatásukról biztosították az „egységes, megfizethető és versenyképes” közösségi szabadalmat. Ezt az üzenet ismételt elhangzott egy 2006. július 12-én megtartott közmeghallgatáson, ahol az érintettek széles köre fejezte ki támogatását egy valóban egységes, minőségi szabadalom létrehozását illetően. Mindazonáltal felhívták a figyelmet arra, hogy politikai kompromisszumok nem veszélyeztethetik a projekt hasznosságát. Különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) képviselői hangsúlyozták az alacsony szabadalmaztatási költségek fontosságát.

Az egységes szabadalmi oltalom kérdését alaposan körüljárták az európai kkv-k segítségét célzó különféle kezdeményezéseket tartalmazó európai kisvállalkozói intézkedéscsomagról

¹⁶ A Tanács 2011/167/EU határozata (2011. március 10.) az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról, HL L 76., 2011.3.22., 53. o.

¹⁷ A konzultációs dokumentum, az érdekelt felek által adott válaszok és a konzultáció előzetes eredményeiről szóló jelentés elérhető a http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/patent/consultation_en.htm weboldalon.

folytatott egyeztetés során is¹⁸. A kis- és középvállalkozások a magas szabadalmi díjakat és a szabadalmi rendszer bonyolultságát nevezték meg fő akadályozó tényezőként¹⁹. A konzultációhoz hozzájáruló beadványaikban a vállalkozások általában, különösen pedig a kkv-k képviselői a szabadalmaztatás költségeinek jelentős mértékű csökkentését kérték a jövőbeli uniós szabadalom vonatkozásában²⁰.

A közelmúltban különféle érdekelt szervezetek adtak ki állásfoglalásokat az egységes szabadalmi oltalommal kapcsolatban. Különböző európai vállalkozói szövetségek, többek között a BusinessEurope²¹, az UEAPME²² és az Eurochambres²³ megerősítették, hogy a nagy- és kisvállalkozások egyaránt egyszerűsített, gazdaságos és könnyen hozzáférhető szabadalmi oltalmat óhajtanak. Számos tagállamban és gazdasági ágazatban működő nemzeti vállalkozói szervezetek ugyanezt a kérdést vetették fel²⁴. Az érdekelt szervezetek hangsúlyozták, hogy az egységes szabadalmi oltalomra vonatkozó bármely megoldásnak a már meglévő európai szabadalmaztatási mechanizmusokra kell épülnie, és fontos, hogy ahhoz ne kelljen módosítani az Európai Szabadalmi Egyezményt.

3. HATÁSVIZSGÁLAT

E javaslatot hatásvizsgálat kíséri, amely a jelenlegi európai szabadalmi rendszer fő problémáit határozza meg: (i) az európai szabadalmak magas fordítási és közzétételi költségei, (ii) a szabadalmi oltalom fenntartásával kapcsolatos eltérések az egyes tagállamok között (éves megújítási díjfizetési kötelezettség minden olyan országban, ahol a szabadalmat hitelesítették); valamint (iii) a szabadalmak átruházásának, engedélyezésének és a szabadalmakkal kapcsolatos egyéb jogoknak a bejegyzésével járó adminisztratív eljárások bonyolultsága. Ennek következtében az egész Európára kiterjedő szabadalmi oltalomhoz hozzájutni sok feltaláló és vállalkozás számára túlzottan költséges és bonyolult eljárást jelent.

A hatásvizsgálat a következő forgatókönyvek lehetséges hatásait vizsgálja:

1. forgatókönyv (alapforgatókönyv) – a Bizottság nem hoz intézkedést,
2. forgatókönyv – a Bizottság a többi uniós intézménnyel együtt tovább dolgozik a 27 tagállamra kiterjedő uniós szabadalom megvalósítása érdekében,

¹⁸ COM(2008) 394.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/>

²⁰ UEAPME – Elvárások az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag-javaslatlathoz kapcsolatban, elérhető az alábbi weboldalon: www.ueapme.com. Válasz az európai kisvállalkozói intézkedéscsomagról szóló konzultációs folyamatra, elérhető a <http://www.eurochambres.eu> weboldalon.

²¹ Az európai szabadalmi reform vitájának alapvető kérdéseivel kapcsolatos vélemények, elérhető a <http://www.buinesseuropa.eu> internetes oldalon

²² Az európai közösségi szabadalommal kapcsolatos legfrissebb politikai fejleményekre vonatkozó állásfoglalás, elérhető a <http://www.ueapme.com> internetes oldalon

²³ Az európai szabadalmi rendszerre vonatkozó állásfoglalás, elérhető a <http://www.eurochambres.eu> internetes oldalon

²⁴ A BDI (Bundesverband der Deutschen Industrie), a DIHK (Deutscher Industrie- und Handelskammertag), a CBI (Confederation of British Industries), a CCIP (Chambre de commerce et d'industrie de Paris), a CGPME (Confédération générale des petites et moyennes entreprises), az Unioncamere, a DigitalEurope, az Orgalime, az ACT (Association for Competitive Technology), a Cefic és más szervezetek által kiadott állásfoglalások.

3. forgatókönyv – a Bizottság javaslatokat terjeszt elő a megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló rendeletekre:

3.1. lehetőség – a Bizottság a 2010. június 30-i javaslatával megegyező javaslatot tesz az egységes szabadalmi oltalom területén alkalmazandó fordítási szabályokra, vagy

3.2. lehetőség – a Bizottság a 2010. június 30-i javaslatán alapuló és a Tanács által megvitatott kompromisszumos javaslat egyes elemeit is tartalmazó javaslatot tesz az egységes szabadalmi oltalom területén alkalmazandó fordítási szabályokra.

A hatásvizsgálat során elvégzett elemzés alapján a 3. forgatókönyvön belüli 3.2. lehetőség az előnyben részesített megoldás.

Ezek a problémák csak uniós szinten kezelhetők, mivel uniós jogi eszköz hiányában a tagállamok nem lennének elegendő mértékben képesek olyan, a szabadalmakhoz kapcsolódó joghatásokat kialakítani, amelyek több tagállamban is egységesek.

4. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

A 2011/167/EU tanácsi határozat megerősített együttműködés megvalósítására hatalmazta fel az 1. cikkében felsorolt tagállamokat az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén.

Az EUMSZ 118. cikkének (2) bekezdése konkrét jogalapot biztosít az Unió egész területén egységes oltalmat nyújtó európai szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó nyelvi szabályok létrehozására, amelyeket a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében, rendeletek útján, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag fogad el.

5. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

A javaslatnak nincsenek az uniós költségvetést érintő vonzatai.

6. RÉSZLETES LEÍRÁS

1. cikk – Tárgy

Ez a cikk meghatározza e rendelet tárgyát.

2. cikk – Fogalommeghatározások

Ez a cikk meghatározza az ebben a rendeletben használt alapvető fogalmakat.

3. cikk – Az egységes joghatással bíró európai szabadalommal kapcsolatos fordítási szabályok

Ez a cikk arról rendelkezik, hogy abban az esetben, ha az egységes joghatással bíró európai szabadalom leírását az ESZE 14. cikkének (6) bekezdésével összhangban közzétették, nem szükséges további fordítást készíteni. Az ESZE 14. cikkének (6) bekezdése arról rendelkezik, hogy az európai szabadalmak szabadalmi leírását az EPO-nál lefolytatott eljárás nyelvén teszik közzé, és abban az igénypontok az EPO két másik hivatalos nyelvére lefordítva is

szerepelnek. További fordításokra kizárólag jogvita esetén van szükség a 4. cikknek, illetve az átmeneti időszak alatt a 6. cikknek megfelelően. Az egységes joghatásra irányuló kérelmet az eljárás nyelvén kell benyújtani.

4. cikk – Fordítás jogvita esetén

Ez a cikk előírja, hogy az egységes joghatással bíró európai szabadalommal kapcsolatos jogvita esetén a szabadalom jogosultja a szabadalmat teljes fordításban azon részt vevő tagállam hivatalos nyelvén is rendelkezésre bocsátja, amelyben a feltételezett szabadalombitorlásra sor került, illetve amelyben a feltételezett bitorló állandó lakóhelye vagy székhelye található. A szabadalom jogosultja a részt vevő tagállamok területén az egységes joghatással bíró európai szabadalommal kapcsolatos jogvitákban illetékes bíróság kérésére az adott bíróság eljárási nyelvén is köteles rendelkezésre bocsátani a szabadalom teljes fordítását. E fordítások költségei a szabadalom jogosultját terhelik. Kártérítési követeléssel kapcsolatos jogvita esetén a jogvitában eljáró bíróság figyelembe veszi, hogy a feltételezett bitorló esetleg jóhiszeműen járt el azt megelőzően, hogy a szabadalom fordítását a saját nyelvén megkapta, azaz nem volt tudomása arról, illetve nem volt elvárható tőle, hogy tudjon róla, hogy szabadalombitorlást követ el.

5. cikk – A kompenzációs rendszer kezelése

Ez a cikk arról rendelkezik, hogy a részt vevő tagállamok a xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] 12. cikkével összhangban az Európai Szabadalmi Hivatalt bízzák meg az azon bejelentők számára létrehozott kompenzációs rendszer kezelésével, akik az európai szabadalmi bejelentéseket az Unió valamely olyan hivatalos nyelvén nyújtják be, amely nyelv nem tartozik az Európai Szabadalmi Hivatal hivatalos nyelvei közé.

6. cikk – Átmeneti intézkedések

Ez a cikk átmeneti intézkedésekről rendelkezik, amelyeket egy bizonyos időszak alatt, azt megelőzően kell alkalmazni, hogy jó minőségű gépi fordítások rendszere állna rendelkezésre az Unió összes hivatalos nyelve esetében.

Ennek megfelelően az átmeneti időszak alatt az egységes szabadalmi oltalom területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló xx/xx rendelet 12. cikkében említett, az egységes joghatásra irányuló kérelemhez az alábbiakat kell mellékelni: i. a teljes szabadalmi leírás angol fordítása abban az esetben, ha az EPO által alkalmazott, az ESZE 14. cikkének (3) bekezdése szerinti eljárási nyelv a francia vagy a német; illetve ii. a teljes szabadalmi leírás fordítása a részt vevő tagállamok bármelyik hivatalos nyelvére, amely egyben az Unió hivatalos nyelve is abban az esetben, ha az EPO által lefolytatott eljárás nyelve az angol.

Az átmeneti időszak alatt előírt fordításokat az Európai Szabadalmi Hivatal teszi közzé a lehető legrövidebb időn belül azt követően, hogy a xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] 12. cikkében említett, egységes joghatásra irányuló kérelmet benyújtották. Meghatározásra kerül továbbá, hogy a szóban forgó fordítások szövege jogi hatállyal nem rendelkezik és kizárólag tájékoztatási célokat szolgál.

Az átmeneti időszak akkor ér véget, amikor az Unió összes hivatalos nyelve vonatkozásában jó minőségű gépi fordítások állnak rendelkezésre. A gépi fordítások minőségét a részt vevő tagállamok által a xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] 12. cikkében említettek szerint

az Európai Szabadalmi Szervezet keretében létrehozott, és az Európai Szabadalmi Hivatal és az európai szabadalmi rendszer felhasználóinak képviselőiből álló független szakértői bizottságnak kell rendszeresen és tárgyilagosan értékelnie. Ez a szakértői bizottság ennek a rendeletnek a hatálybalépését követő hatodik évtől kezdve kétévente objektív értékelést nyújt be a jó minőségű gépi fordítások rendelkezésre állását illetően. A Bizottság ennek alapján jelentést terjeszt a Tanács elé, és adott esetben javaslatot tesz az átmeneti időszak lezárására.

Úgy tekintik, hogy az Unió összes hivatalos nyelvére történő gépi fordításokat legkésőbb 12 éven belül ki kell fejleszteni. Ennek megfelelően, amennyiben a Tanács nem zárja le az átmeneti időszakot a Bizottság javaslata alapján, az átmeneti időszak 12 évvel e rendelet alkalmazásának kezdőnapját követően automatikusan véget ér.

7. cikk – Hatálybalépés

Ez a cikk arról rendelkezik, hogy a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba. Ugyanakkor, mivel az egységes joghatással bíró európai szabadalomra alkalmazandó anyagi jogi rendelkezéseket az egységes szabadalmi oltalom területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló xx/xx rendelet szabályozza, és azokat az ebben a rendeletben szabályozott fordítási szabályok egészítik ki, ezek a rendeletek együttesen alkalmazandók. Ennek megfelelően e rendelet alkalmazására meghatározott kezdőnapot jelölnek ki, amely megegyezik a xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] alkalmazásának kezdőnapjával.

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

az alkalmazandó fordítási szabályok tekintetében az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

Tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 118. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló 2011. március 10-i 2011/167/EU tanácsi határozatra²⁵,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentekhez történő továbbítását követően,

tekintettel az Európai Parlament véleményére²⁶,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló 2011/167/EU tanácsi határozat értelmében Belgium, Bulgária, a Cseh Köztársaság, Dánia, Németország, Észtország, Görögország, Franciaország, Írország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Hollandia, Ausztria, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovénia, Szlovákia, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság (a továbbiakban: a részt vevő tagállamok) az egymás közti megerősített együttműködés létrehozására kaptak felhatalmazást az egységes szabadalmi oltalom létrehozása területén.
- (2) Az egységes szabadalmi oltalom létrehozása területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló xx/xx európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁷ értelmében az európai szabadalmak megadásáról szóló, 1973. október 5-i módosított egyezmény (a továbbiakban: ESZE) szabályai és eljárásai alapján az Európai Szabadalmi Hivatal által megadott bizonyos európai szabadalmakat a szabadalom

²⁵ HL L 76., 2011.3.22., 53. o.

²⁶ HL C [...], [...], [...] o.

²⁷ HL C [...], [...], [...] o.

jogosultjának kérésére a részt vevő tagállamok területén egységes joghatással lehet felruházni.

- (3) A részt vevő tagállamok területén egységes joghatással bíró európai szabadalmakkal (a továbbiakban: egységes joghatással bíró európai szabadalom) kapcsolatos fordítási szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 118. cikkének (2) bekezdésével összhangban külön rendelettel kell létrehozni.
- (4) Az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló 2011/167/EU tanácsi rendeletnek megfelelően az egységes joghatással bíró európai szabadalmakkal kapcsolatos fordítási szabályoknak egyszerűeknek és költséghatékonyaknak kell lenniük, és meg kell felelniük a Bizottság által 2010. június 30-án előterjesztett, az európai uniós szabadalom fordítási szabályairól szóló tanácsi rendeletjavaslatban²⁸ foglalt, a soros elnökség által 2010. novemberében javasolt, és a Tanács által széleskörűen támogatott kompromisszumos elemekkel kiegészített rendelkezéseknek²⁹.
- (5) Az egységes joghatással bíró európai szabadalmakra alkalmazandó, költséghatékony, egyszerűsített és jogbiztonságot nyújtó fordítási szabályoknak ösztönözniük kell az innovációt, és különösen a kis- és középvállalkozások érdekeit kell szolgálniuk. Ezeknek a fordítási szabályoknak az egységes joghatással bíró európai szabadalom és egészében véve a szabadalmi rendszer könnyebb, kevésbé költséges és kevésbé kockázatos módon történő elérhetőségét kell biztosítaniuk.
- (6) Mivel az európai szabadalmak megadásáért az Európai Szabadalmi Hivatal a felelős, az egységes joghatással bíró európai szabadalommal kapcsolatos fordítási szabályoknak az Európai Szabadalmi Hivatal által alkalmazott jelenlegi eljárásra kell épülniük. Helyénvaló, hogy a szabályok *az eljárási költségek és a technikai információ elérhetősége tekintetében a gazdasági szereplők érdekei és a közérdek közötti szükséges egyensúly megteremtésére* irányuljanak.
- (7) Bizonyos átmeneti rendelkezések sérelme nélkül nincs szükség további fordításokra, amennyiben az egységes joghatással bíró európai szabadalom leírását az ESZE 14. cikkének (6) bekezdésével összhangban közzétették. Az ESZE 14. cikkének (6) bekezdése arról rendelkezik, hogy az európai szabadalmak szabadalmi leírását az Európai Szabadalmi Hivatalnál lefolytatott eljárás nyelvén teszik közzé, és abban az igénypontok az Európai Szabadalmi Hivatal két másik hivatalos nyelvére lefordítva is szerepelnek.
- (8) Az egységes joghatással bíró európai szabadalommal kapcsolatos jogvita esetén jogos követelmény, hogy a szabadalom jogosultja a szabadalmat teljes fordításban annak a részt vevő tagállamnak a hivatalos nyelvén is rendelkezésre bocsássa, amelyben az állítólagos szabadalombitorlásra sor került, illetve amelyben az állítólagos szabadalombitorló állandó lakóhelye vagy székhelye található. A szabadalom jogosultjának a részt vevő tagállamok területén az egységes joghatással bíró európai szabadalommal kapcsolatos jogvitákban illetékes bíróság kérésére az adott bíróság eljárási nyelvén is rendelkezésre kell bocsátania a szabadalom teljes fordítását. A

²⁸ COM(2010) 350.

²⁹ 15385/10 és 15385/10 ADD 1 sz. tanácsi dokumentumok.

fordítást nem lehet automatizált eszközökkel végezni, és annak költségei a szabadalom jogosultját terhelik. Kártérítési követeléssel kapcsolatos jogvita esetén a jogvitában eljáró bíróságnak figyelembe kell vennie, hogy a feltételezett bitorló esetleg jóhiszeműen járt el azt megelőzően, hogy a szabadalom fordítását a saját nyelvén megkapta, azaz nem volt tudomása arról, illetve nem volt elvárható tőle, hogy tudjon róla, hogy szabadalombitorlást követ el. Az illetékes bíróságnak egyedileg kell megvizsgálnia az adott ügyvel kapcsolatos körülményeket, és figyelembe kell vennie többek között, hogy a feltételezett bitorló csak helyi szinten tevékenykedő kis- és középvállalkozás-e, továbbá az Európai Szabadalmi Hivatalnál lefolytatott eljárás nyelvét, illetve az átmeneti időszak alatt az egységes joghatásra irányuló kérelemhez mellékelte fordítást.

- (9) Az egységes joghatással bíró európai szabadalmakhoz való hozzáférés elősegítése érdekében, különösen a kvv-k esetében, azon bejelentők számára, akiknek nincs közös nyelvük az Európai Szabadalmi Hivatal egyik hivatalos nyelvével sem, lehetővé kell tenni, hogy szabadalmi bejelentésüket az Unió bármely más hivatalos nyelvén is benyújthassák az Európai Szabadalmi Hivatalhoz. Kiegészítő intézkedésként azon bejelentők tekintetében, akik megkapják az egységes joghatással bíró európai szabadalmat, és akiknek a lakóhelye vagy székhelye az Unió olyan tagállamában található, amelynek hivatalos nyelve eltér az Európai Szabadalmi Hivatal hivatalos nyelveitől, az Európai Szabadalmi Hivatalnak az érintett nyelvről az Európai Szabadalmi Hivatal eljárási nyelvére történő fordításhoz kapcsolódó költségek fedezésére irányuló, az Európai Szabadalmi Hivatal által jelenleg alkalmazott rendszeren túlmenő kiegészítő visszatérítési rendszert is kezelnie kell a xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] 12. cikkében foglaltaknak megfelelően.
- (10) Annak érdekében, hogy ösztönözzék a szabadalmakkal kapcsolatos információk rendelkezésre állását és a technológiai ismeretek terjesztését, a szabadalmi bejelentések és a szabadalmi leírások gépi fordításainak az Unió összes hivatalos nyelvén a lehető legrövidebb időn belül rendelkezésre kell állniuk. Az Európai Szabadalmi Hivatal jelenleg is dolgozik a gépi fordítási technológia fejlesztésén; a gépi fordítás a szabadalmakkal kapcsolatos információkhoz való hozzáférés javításának és a technológiai ismeretek széles körű terjesztésének rendkívül fontos eszköze. Az európai szabadalmi rendszer valamennyi felhasználójának az érdekét szolgálja, hogy az európai szabadalmi bejelentések és szabadalmi leírások az Unió összes hivatalos nyelvére történő, jó minőségű gépi fordításai kellő időben rendelkezésre álljanak. A gépi fordítások az Európai Unió politikájának kulcsfontosságú részét képezik. A gépi fordítások kizárólag információs célokat szolgálhatnak, és nem rendelkezhetnek jogi hatállyal.
- (11) Azon átmeneti időszak alatt, amíg az Unió valamennyi hivatalos nyelvére történő jó minőségű gépi fordítások rendszere nem áll rendelkezésre, a xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] 12. cikkében említett, egységes joghatásra irányuló kérelemhez csatolni kell a teljes szabadalmi leírás angol nyelvű fordítását abban az esetben, ha az Európai Szabadalmi Hivatalnál lefolytatott eljárás nyelve a francia vagy a német, illetve, amennyiben az Európai Szabadalmi Hivatalnál lefolytatott eljárás nyelve az angol, akkor annak fordítását a részt vevő tagállamok bármelyik olyan hivatalos nyelvére, amely nyelv egyben az Unió egyik hivatalos nyelve is. Ezek a szabályok biztosítják, hogy az átmeneti időszak alatt az egységes joghatással bíró valamennyi európai szabadalom elérhető legyen angolul is, azaz a nemzetközi technológiai kutatások és publikációk szokásos nyelvén. A szabályok biztosítják továbbá, hogy az

egységes joghatással bíró európai szabadalmakkal kapcsolatos fordításokat a részt vevő tagállamok más hivatalos nyelvein is közzétegyék. A fordítás nem végezhető automatizált eszközökkel, és a fordítás minőségének megfelelőnek kell lennie ahhoz, hogy hozzájáruljon az Európai Szabadalmi Hivatal fordítóprogramjai adatbázisainak fejlesztéséhez. A szabályok a szabadalmakra vonatkozó információk terjesztését is elősegítik. Az átmeneti időszak akkor ér véget, amikor a minőség objektív értékelése alapján jó minőségűnek tekintett gépi fordítások állnak rendelkezésre az Unió összes hivatalos nyelvén. A gépi fordítások minőségét a részt vevő tagállamok által az Európai Szabadalmi Szervezet keretében létrehozott és az Európai Szabadalmi Hivatal és az európai szabadalmi rendszer felhasználóinak képviselőiből álló független szakértői bizottságnak kell rendszeresen és tárgyilagosan értékelnie. A technológiai fejlődés ütemét figyelembe véve a jó minőségű gépi fordítások kifejlesztése legfeljebb 12 éven belül várható. Az átmeneti időszaknak tehát e rendelet alkalmazásának kezdetétől számítva 12 év múlva véget kell érnie, kivéve, ha az átmeneti időszak ennél korábbi megszüntetéséről határoznak.

- (12) Mivel az egységes joghatással bíró európai szabadalomra alkalmazandó anyagi jogi rendelkezéseket az egységes szabadalmi oltalom területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló xx/xx rendelet szabályozza, és azokat az ebben a rendeletben szabályozott fordítási szabályok egészítik ki, ezt a rendeletet a xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] alkalmazási időpontjával megegyező [a későbbiekben meghatározandó] időponttól kell alkalmazni.
- (13) Ez a rendelet nem sérti az EUMSZ 342. cikkének megfelelően hozott, az Európai Unió intézményeinek nyelveire vonatkozó szabályokat és az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló 1/1958 tanácsi rendeletet³⁰. Ez a rendelet az Európai Szabadalmi Hivatal nyelvi rendszerén alapul, és nem hoz létre különleges nyelvi rendszert az Unió számára, továbbá nem teremt precedenst az Unió későbbi jogi aktusaiban alkalmazandó korlátozott nyelvi rendszerre sem.
- (14) Az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében rögzített szubszidiaritás elvével összhangban a meghozandó intézkedés célkitűzése, nevezetesen az egységes joghatással bíró európai szabadalom egységes és egyszerűsített fordítási rendszere csak európai szinten valósítható meg. Az említett cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban a rendelet nem lépi túl a szóban forgó célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk
Tárgy

Ez a rendelet az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén a 2011/167/EU tanácsi határozatban foglalt felhatalmazásnak megfelelően megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtási rendelete az alkalmazandó fordítási szabályok tekintetében.

³⁰ A Tanács 1/1958 rendelete az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról, HL 17., 1958.10.6, 385–386. o.

2. cikk *Fogalommeghatározások*

E rendelet alkalmazásában:

- (a) „egységes joghatással bíró európai szabadalom”: olyan európai szabadalom, amely a xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] alapján egységes joghatással rendelkezik a résztvevő tagállamok területén.
- (b) „az európai szabadalom leírása”: az európai szabadalom az európai szabadalmak megadásáról szóló 1973. október 5-i egyezmény (a továbbiakban: ESZE) módosított végrehajtási rendeleteinek 73. szabályában meghatározott leírása;
- (c) „az eljárás nyelve”: az Európai Szabadalmi Hivatalnál lefolytatott eljárás nyelve az ESZE 14. cikkének (3) bekezdésében foglalt meghatározásnak megfelelően.

3. cikk

Az egységes joghatással bíró európai szabadalommal kapcsolatos fordítási szabályok

1. E rendelet 4. és 6. cikkének sérelme nélkül nincs szükség további fordításokra, amennyiben az egységes joghatással bíró európai szabadalom leírását az ESZE 14. cikkének (6) bekezdésével összhangban tették közzé.
2. A xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] 12. cikkében említett, egységes joghatásra irányuló kérelmet az eljárás nyelvén kell benyújtani.

4. cikk

Fordítás jogvita esetén

1. Az egységes joghatással bíró európai szabadalmakat érintő jogvita esetén a szabadalom jogosultja a feltételezett szabadalombitorló kérésére és választásának megfelelően rendelkezésre bocsátja a teljes szabadalom fordítását annak a részt vevő tagállamnak a hivatalos nyelvén, amelyben a feltételezett szabadalombitorlásra sor került, illetve amelyben a feltételezett szabadalombitorló lakóhelye vagy székhelye található.
2. Az egységes joghatással bíró európai szabadalommal kapcsolatos jogvita esetén a szabadalom jogosultja a jogi eljárás során a részt vevő tagállamok területén az egységes joghatással bíró európai szabadalmakkal kapcsolatos jogvitákat illetően illetékes bíróság kérésére az érintett bíróság eljárási nyelvén is rendelkezésre bocsátja a szabadalom teljes fordítását.
3. Az (1) és a (2) bekezdésben említett fordítások költségei a szabadalom jogosultját terhelik.
4. Kártérítési követeléssel kapcsolatos jogvita esetén a jogvitában eljáró bíróság figyelembe veszi, hogy azt megelőzően, hogy az 1. bekezdésben említett fordítást

megkapta, a feltételezett bitorlónak esetleg nem volt tudomása arról, illetve nem volt elvárható tőle, hogy tudjon róla, hogy szabadalombitorlást követ el.

5. cikk

A kompenzációs rendszer kezelése

Tekintve, hogy az ESZE 14. cikke (2) bekezdésének értelmében az európai szabadalmi bejelentések tetszőleges nyelven nyújthatók be, a xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] 12. cikkével összhangban a részt vevő tagállamok az ESZE 143. cikke értelmében azzal a feladattal bízzák meg az Európai Szabadalmi Hivatalt, hogy kezelje az azon bejelentők számára a fordítási költségeknek az említett rendelet 13. cikkében említett díjából egy bizonyos összeghatárig történő megtérítésére létrehozott kompenzációs rendszert, akik a szabadalmi bejelentéseket az Unió valamely olyan hivatalos nyelvén nyújtják be az Európai Szabadalmi Hivatalhoz, amely nyelv nem tartozik az Európai Szabadalmi Hivatal hivatalos nyelvei közé.

6. cikk

Átmeneti intézkedések

1. Az e rendelet alkalmazásának az ennek a rendeletnek a 7. cikke (2) bekezdése szerinti kezdőnapján kezdődő átmeneti időszak alatt a xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] 12. cikkében említett, egységes joghatásra irányuló kérelemhez annak benyújtásakor mellékelik az alábbi dokumentumokat:
 - (a) az európai szabadalom teljes leírásának angol nyelvű fordítását abban az esetben, ha az eljárás francia vagy német nyelven folyik; illetve
 - (b) az európai szabadalom teljes leírásának fordítását a részt vevő tagállamok valamelyik hivatalos nyelvén, amely egyben az Unió egyik hivatalos nyelve is, abban az esetben, ha az eljárás nyelve az angol.
2. A xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] 12. cikkével összhangban a részt vevő tagállamok az ESZE 143. cikke értelmében azzal a feladattal bízzák meg az Európai Szabadalmi Hivatalt, hogy az (1) bekezdésben említett fordításokat a xx/xx rendelet [anyagi jogi rendelkezések] 12. cikkében említett, egységes joghatásra irányuló kérelem benyújtását követően a lehető legrövidebb időn belül tegye közzé. A szóban forgó fordítások szövege nem bír jogi értékkel, és kizárólag tájékoztatási célokat szolgál.
3. Az e rendelet alkalmazásának kezdetétől számított hatodik évtől kezdve egy független szakértői bizottság két évente elvégzi annak a tárgyilagos értékelését, hogy rendelkezésre áll-e a szabadalmi bejelentések és szabadalmi leírások az Unió összes hivatalos nyelvére történő, az Európai Szabadalmi Hivatal által kifejlesztett jó minőségű gépi fordítása. A szakértői bizottságot a részt vevő tagállamok az Európai Szabadalmi Szervezet keretében hozzák létre, és az az Európai Szabadalmi Hivatal, valamint az európai szabadalmi rendszer felhasználóit képviselő nem kormányzati szervezetek képviselőiből áll, akiket az Európai Szabadalmi Szervezet igazgatási tanácsa az ESZE 30. cikke (3) bekezdésének megfelelően megfigyelőként hív meg.

4. A Bizottság a (3) bekezdésben említett értékelés alapján kétévente jelentést nyújt be a Tanácshoz, és adott esetben javaslatot tesz az átmeneti időszak lezárására.
5. Ha az átmeneti időszakot nem zárják le a Bizottság javaslata alapján, az az e rendelet alkalmazásának kezdőnapját követő 12 év elteltével automatikusan véget ér.

7. cikk
Hatálybalépés

1. Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.
2. Ezt a rendeletet ... -tól/-től kell alkalmazni [*konkrét dátumot határoznak meg, amely egybeesik az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló xx/xx rendelet alkalmazásának kezdőnapjával*].

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően a részt vevő tagállamokban teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó.

Kelt

a Tanács részéről
az elnök